

Výroční zpráva o činnosti Českého národního komitétu historiků v roce 2004

1. Česká účast na celosvětovém XX. mezinárodním kongresu historických věd v Sydney 2005

Dlouhodobým úkolem ČNKH zůstala i v roce 2004 příprava české účasti na celosvětovém XX. mezinárodním kongresu historických věd, který se bude konat v červenci 2005 v Sydney. Speciální téma *Political Culture in Central Europe in European and Global Context* bylo zabezpečováno po stránce (1) organizační, (2) vědecké a (3) publikační.

- (5) Předseda ČNKH prof. Jaroslav Pánek spolu s představitelem Polského národního komitétu historiků prof. Stanisławem Bylinou vedl korespondenci s účastníky tohoto zasedání (z Česka, Maďarska, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska, Slovinska a USA), shromažďoval texty jejich referátů a začal připravovat souhrnné pojednání pro australský kongresový sborník.
- (6) ČNKH společně s Polským národním komitétem historiků (a dále s Historickým ústavem AV ČR, Instytutem Historii PAN, Univerzitou Pardubice a Východočeským muzeem) uspořádal dvě konference, jež umožnily zmapovat a prodiskutovat dosavadní poznatky o dějinách politické kultury ve středoevropských zemích od středověku do konce 20. století a provést jejich komparaci. První konference – *Politická kultura ve střední Evropě ve středověku a raném novověku* – se konala na renesančním zámku v Pardubicích 15.-17. června 2004; ve 20 referátech a v navazující diskusi byly projednány tyto tematické okruhy: teoretické aspekty politické kultury, politická kultura středověkého státu, stavovského státu, státu v době „absolutismu“, „šlechtické svobody“, a osvícenství, a měšťanstva na přelomu středověku a novověku. Druhá konference – *Kultura polityczna w Europie Środkowej w XIX i XX wieku* – se konala ve Varšavě 6.-7. října 2004; v 17 referátech a v rozsáhlých diskusních příspěvcích byla tematizována problematika politické kultury v době národních hnutí („dlouhé 19. století“), v národních státech meziválečné doby, v období druhé světové války a v epoše poválečné závislosti středoevropských států na sovětském impériu.

Ve spolupráci ČNKH a Polského národního komitétu historiků, dále pak Historického ústavu AV ČR a Instytutu Historii PAN, začalo redakční zpracování výsledků obou konferencí, které bude zveřejněno ve dvousvazkové publikaci *Political Culture in Central Europe in European and Global Context* (její první svazek, věnovaný středověku a ranému novověku, vyjde v Praze; druhý svazek, věnovaný 19. a 20. století, vyjde ve Varšavě). Obě knihy, zachycující nejnovější poznatky o dějinách politické kultury, budou prezentovány na světovém kongresu historiků v Sydney v červenci 2005 a stanou se podkladem specializovaného zasedání historiků z celého světa.

2. Zasedání Českého národního komitétu historiků

V roce 2004 jednal Český národní komitét historiků na zasedání 16. prosince 2004, které se konalo v sídle komitétu v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR v Praze. Na programu zasedání zazněly tyto body: 1. Souhrnná informace o činnosti ČNKH v roce 2004 (organizační záležitosti, korespondence); 2. Česká účast na XX. mezinárodního kongresu historických věd v Sydney (3.-9. Července 2005); 3. Informace o mezinárodních konferencích Politické kultury v Pardubicích (červen 2004) a ve Varšavě (říjen 2004); 4. Jmenování členů české sekce Česko-ruské komise historiků a archivářů; 5. Různé.

Zasedání věnovalo zejména pozornost přípravám XX. Mezinárodního kongresu historických věd v Sydney v roce 2005. Předseda ČNKH Prof. Jaroslav Pánek informoval o přípravě české účasti na celosvětovém XX. mezinárodním kongresu historických věd, který se bude konat v červenci 2005 v Sydney. Upozornil, že speciální téma *Political Culture in Central Europe in European and Global Context* připravené ČNKH ve spolupráci s Polským národním komitétem historiků bylo zabezpečováno po stránce organizační - jednání se zástupci polského komitétu historiků, vědecké - konference v Pardubicích a ve Varšavě a publikační - příprava dvousvazkové publikace *Political Culture in Central Europe in European and Global Context*. Poté prof. Pánek blíže informoval o průběhu výše uvedených obou vědeckých konferencí o politické kultuře.

Tajemník ČNKH J. Kocian podal souhrnnou informaci o dalších aktivitách ČNKH v průběhu roku 2004 a zejména o zřízení webové stránky Českého národního komitétu historiků: www.cnkh.usd.cas.cz

Členové ČNKH dále projednali a schválili jmenování nominovaných členů Česko-ruské komise historiků archivářů. Jedná se o tyto jmenované členy česko-ruské komise:

PhDr. Václav Babička (Archivní správa Ministerstva vnitra Praha)
PhDr. Lukáš Babka (Slovanská knihovna Praha)
Doc. PhDr. Pavel Boček, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno)
Doc. PhDr. Mečislav Borák, CSc. (Slezský ústav Slezského zemského muzea Opava)
Mgr. Vratislav Doubek, PhD. (Masarykův ústav AV ČR Praha)
Doc. PhDr. Vladimír Goněc, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno)
PhDr. Stanislav Kokoška (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR Praha)
Prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc. (Ústav českých dějin Filozofická fakulta UK Praha)
PhDr. Jan Němeček, DrSc. (Historický ústav AV ČR Praha)
PhDr. Helena Nosková, CSc. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR Praha)
Prof. PhDr. Michal Reiman, DrSc. (Fakulta sociálních věd UK Praha)
Mgr. Monika Sedláková (Národní archiv ČR Praha)
Prom. hist. Ivan Šťovíček, CSc. (Národní archiv ČR Praha)
Doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc. (Historický ústav AV ČR, pobočka Brno)
PhDr. Emil Voráček, DrSc. (Historický ústav AV ČR Praha)

Vedením komise byl prozatím pověřen PhDr. Jan Němeček, DrSc., který dopisem z 23. listopadu 2004 informoval předsedu ČNKH prof. Pánka o společném zasedání české a ruské části této komise, které se konalo 12. listopadu 2004 v Moskvě při příležitosti uspořádání kulatého stolu na téma „*Rossijsko-češskij dialog 1945, 1968, 1989-1991*“. Na tomto zasedání bylo dosaženo dohody o otázkách další spolupráce komise a byl podepsán

protokol pro rozvoj spolupráce v dalších letech, včetně přípravy dalšího zasedání komise v Praze a možnosti archivního výzkumu k dějinám československo-sovětských vztahů.

3. Mezinárodní spolupráce ČNKH s Mezinárodním komitétem historických věd

Tajemník ČNKH dr. Jiří Kocian zaslal z pověření komitétu aktualizované údaje o personálním složení ČNKH do sekretariátu MKHV. Byl řádně zaplacen členský příspěvek ČNKH za rok 2004 ve spolupráci se Zahraničním odborem AV ČR. ČNKH byl koncem roku 2004 zaslán Bulletin mezinárodního komitétu, který mj. obsahuje aktualizovaný adresář národních komitétů a stručně informuje o jejich činnosti. V rámci těchto informací byly publikovány i aktualizované údaje o ČNKH a o jeho aktivitách a organizačních pracích v rámci příprav kongresu v Sydney.

Prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., v. r.
předseda

V Praze 10. ledna 2005